

П Р О Г Р А М А

ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ

НА

ИНСТИТУТА ПО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

за периода 2019-2022 г.

Разработена от доц. д-р Анна Ганева

Във връзка с обявен на 01 август 2018 г. на интернет-страницата на БАН
конкурс за директор на ИБЕИ

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
1. ЧАСТ 1. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ИБЕИ-БАН.....	3
1.1. Научна и научно-приложна тематика	3
1.2. Публикационна и издателска дейност	6
1.3. Квалификационна и възрастова структура	8
1.4. Административна структура и управление	9
1.5. Финансово управление	12
1.6. Сграден фонд, експериментални станции, специализирани лаборатории, библиотеки	13
1.7. Обобщение на анализа.....	15
2. ЧАСТ 2. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИБЕИ ЗА ПЕРИОДА 2019-2022.....	24
2.1. Основна цел	24
2.2. Структура на ИБЕИ	24
2.3. Човешки ресурси, подготовка на специалисти, кариерно израстване.....	25
2.4. Научна и научно-приложна дейност	26
2.5. Оперативна и експертна дейност	28
2.6. Бюджет на ИБЕИ.....	29
2.7. Обобщение	29

ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящата програма за развитие на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания към Българската академия на науките (ИБЕИ-БАН) за периода 2019-2022 г. е представен анализ на състоянието на института по отношение актуалност и значимост на научната тематика, проектната дейност, публикационната активност, квалификационната и административната структура, финансовото състояние с цел да се очертаят постиженията до момента, да се коментират пропуските и да се предложат решения за по-успешно бъдещо развитие. Програмата съдържа две основни части: анализ на състоянието на ИБЕИ и визия за развитието на института за периода 2019-2022 г.

1. ЧАСТ 1. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ИБЕИ-БАН

1.1. Научна и научно-приложна тематика

Институтът по биоразнообразие и екосистемни изследвания към Българската академия на науките е сред най-големите институти на БАН и водещ център в България в областта на научните и научно-приложни изследвания на биоразнообразието, опазването на околната среда, оценката на биологичните ресурси и подготовката на млади учени. Сред приоритетните направления на ИБЕИ са:

- Организмово разнообразие (флора, фауна и микота), екологични и еволюционни взаимоотношения на различни нива – генетично, популационно, екосистемно, произход и история
- Структура и функциониране на биотичните съобщества, екосистемите и ландшафтите в съвременността и в миналото
- Научни основи за опазване на живата природа – дефиниране на застрашаващите фактори, оценка на въздействието им върху биотата и определяне на мерки за ограничаването и отстраняването им
- Разработване на методи за устойчиво управление на биологичните ресурси, оценка на ресурсното значение на видове и съобщества
- Проучване еколого-биологичните особености на стопанско значими видове
- Идентификация на биологично активни вещества в растения и гъби със значение за фармацията

- Оценка на разпространение и численост на чужди инвазивни видове, вредители, паразити със значение за опазването на околната среда, селското стопанство, горското стопанство, рибовъдството и др.
- Научни основи на оценката на екологичния риск, качеството на околната среда и въздействията върху нея; разработка на подходи и методи за оценка на състоянието на биоразнообразието, биомониторинг и системи за био-безопасност

Експертната компетентност в класическите направления в изучаването на организмовия свят като флористика, фаунистика, микология, таксономия, еволюция заедно с прилагането на съвременни молекулярни методи на изследване, дадоха възможност на учените от ИБЕИ успешно да се интегрират в международното научно пространство. Свидетелство за това са редицата международни проекти, в които учени от ИБЕИ са членове на екипи или ръководители. Напр., през 2017 г. проектите финансирани чрез Рамковите програми на ЕС са 17, а финансираните от други европейски и международни програми и фондове – 18. Десет проекта са разработвани в рамките на междуакадемични договори и споразумения.

Постигнати бяха съществени научни и научно-приложни резултати чрез дейности в рамките на научни мрежи като Мрежата за инвазивните чужди видове в Югоизточна Европа (ESENIA), Мрежата за инвазивни чужди видове в Дунавския регион (Danube Region Invasive Alien Species Network, DIAS). Разработват се международни проекти чрез Центъра за дългосрочни екосистемни изследвания (LTER) и Европейския консорциум на таксономичните институции (Consortium of European Taxonomy Facilities, CETAF).

Оценката на състоянието на околната среда с цялото разнообразие от нейни компоненти (биотични и абиотични) винаги е била в пряка връзка с такива важни аспекти от социален характер като качество на средата за живот, качество на храни, запаси от ресурси и устойчивото им използване, прилагане на безопасни технологии в икономиката и селското стопанство. В този смисъл, тематиката на ИБЕИ е била и остава пряко свързана със социално-икономическия живот на страната. Редицата конвенции и други международни документи в областта на опазване на биоразнообразието, които България е подписала, поставят ИБЕИ сред основните национални институции, които имат водеща роля в решаване на проблемите за опазване на биоразнообразието и устойчивото му използване. ИБЕИ съдейства на редица държавни структури с експертни становища по ключови за опазване на биоразнообразието теми, особено, когато става въпрос за големи инвестиционни проекти. Приносът на ИБЕИ може да се обобщи, както следва:

- Оценка на основните фактори за загуба на биоразнообразие в условията на глобална промяна
- Оценка на състоянието на популациите на растения, животни и гъби и на природните местообитания в повлияни от човешка дейност и не повлияни територии от страната
- Оценка на качеството на води, почви и въздух чрез методите на био-индикация
- Проучване влиянието на инвазивни чужди видове върху местната флора, фауна, микота и растителност
- Влиянието на климатичните промени върху биологичното разнообразие
- Разработване на планове за управление на целеви за опазване обекти (на видово ниво и на различни категории защитени територии)
- Комплексни екосистемни изследвания, включващи мониторинг на разнообразието от организмови групи, местообитания, вкл. и на генетично ниво и със специален акцент върху застрашени, реликтни и ендемични видове
- Съдействие на правителствени органи чрез разработване на нормативни документи, свързани с управление на защитени територии, видове и местообитания от националното законодателство и пр.
- Разработване на методики за оценка на природни ресурси.
- Подготовка на Оценки за въздействията върху околната среда (ОВОС), Оценки за съвместимост (ОС) и др.

Заклучение. Тематиката на института и приоритетите в изследователската работа са свързани с политиките и програмите на БАН и съответстват на националните и европейските стратегии и програми, насочени към изучаване и опазване на биоразнообразието, ефективно използване на природните ресурси, оценка на климатичните промени, усъвършенстване на научната инфраструктура, повишаване квалификацията на учените, развитие на научните мрежи и международното сътрудничество. Финансирането на изследователската дейност е подчинено на проектния принцип. В периода 2014-2017 г. в ИБЕИ-БАН са били изпълнявани средно по 114 проекта годишно, финансирани чрез различни европейски, международни и национални източници на средства. По-голямата част от проектите са с финансиране от европейски и международни източници. Поддържането на активна проектна дейност и успешното реализиране на проектите показва добра организация и висока експертна компетентност. Всяка програма и всеки възложител имат обаче твърде специфични изисквания по отношение на отчетност – описание на извършените дейности, технически, финансови

отчети и др., което води до необходимост от много добра координация на дейностите и работа в екип по всеки проект. В това отношение през годините бяха регистрирани известни пропуски, тъй като акцентът, който изпълнителите поставят, е върху научната работа, а администрирането на проектите и съвместната работа с финансовия отдел и юриста на института остават подценени, и понякога това води до продължителна, забавяща общата работа кореспонденция с възложителите и риск сроковете за отчитане да не се изпълняват стриктно. В този смисъл, необходимо е още при разработване на проектните предложения, екипите да определят кои членове на работния колектив ще оказват подкрепа именно за административните дейности, да се утвърди протокол на връзка с възложителя и своевременно да се решават възникналите проблеми. Отговорност за цялостното изпълнение на проектите трябва да поемат техните ръководители и координатори. ИБЕИ има приети *Правила* за работа по проекти с външни възложители, които регламентират работата по кандидатстване, изпълнение и отчитане на проектите и които трябва да се спазват.

1.2. Публикационна и издателска дейност

Резултатите от научноизследователската дейност на всеки учен стават достояние на научната общност и заинтересованите страни, когато бъдат публикувани. Публикационната дейност е неразделна част от научноизследователската работа. Стремeжът е да се публикува в международни реферирани и индексирани научни издания с висок импакт фактор, защото това осигурява възможност постигнатите резултати да достигнат до по-широк кръг от учени, а процесът на рецензиране с участието на водещи в съответната област учени гарантира критично отношение към ръкописа и оформянето му като качествена научна разработка. За периода 2014-2017 г. средният годишен брой излезли от печат статии е 315. От 2015 г. се следи и отчита броят на статиите в т.нар. Q1 списания (сред най-добрите в WoS). Важно е да се отбележи, че ИБЕИ издава две научни международни списания – *Acta Zoologica Bulgariaca* (с импакт фактор) и *Phytologia Balcanica*, както и монографските поредици „Флора на България“, „Фауна на България“, „Гъбите в България“. Ежегодно се отчита нарастващ брой цитирания на разработките на учените от ИБЕИ, което е още един индикатор за значимостта на научните публикации.

Резултатите от проектната активност се публикуват и в тематични сборници, книги, монографии, което заедно с множеството информационни материали като брошури, плакати, атласи правят научните резултати достояние на широк кръг от заинтересовани страни извън научната общност. ИБЕИ има дългогодишен опит в популяризирането на научните

изследвания. Основен проблем и ограничаващ фактор за по-голямото разнообразие на този тип издания е финансирането на тяхното отпечатване и разпространение, а начин за решаването му е включване на такава задача в изследователските проекти и залагане във финансовите планове на средства за публикуване. Опитът показва, че такива издания са търсени. Разпространението на печатни материали в училища, университети, общини, кметства, дирекции на природни и национални паркове, регионални музеи ще популяризира дейността на ИБЕИ и ще създаде предпоставка учени от института да бъдат търсени като консултанти, лектори, ръководители на семинари и др. Доказателство, че такъв тип издания биват оценявани от широката общественост, е интересът към публикуваните книги, брошури, атласи във връзка с проектите за картиране и оценка на екосистемните услуги и инвазивните видове, финансирани чрез ФМ на ЕИП.

Голяма е активността и по отношение участие в научни форуми, въпреки че често финансовата тежест за покриване на такси за правоучастие и командировки не позволява голям брой учени да представят резултатите от работата си пред международната научна общност.

Заклучение. Наблюдаващата се тенденция за поддържане през годините на висока публикационна активност и публикуване в реномирани международни научни издания е доказателство за качеството на научните изследвания. Утвърждаването на подобна тенденция е пряко свързано с тематиката на разработваните проекти, което означава, че наред с научно-приложни проекти, които по-често водят до публикации в национални издания и тематични сборници, усилията трябва да се насочват към научна работа във фундаментални области, когато се постигат значими нови данни в съответната научна област. Много международни списания изискват заплащане за публикуване и ако такъв бюджет не е предвиден в проектите, публикуването става невъзможно или се ограничава значително. Публикационната активност е сред основните показатели за оценка на работата на учените от института, залегнали както в критериите за ежегодно разпределение на бюджета на БАН между институтите, така и в картата за индивидуално атестиране. Постигнатите резултати от последните две атестационни кампании показват, че в продължение на шест години някои учени задържат ниско публикационно ниво, което на ниво институт се компенсира от активността на колегите им. Към тези случаи е необходимо да се подходи индивидуално, да се анализират причините и съответно да се вземат оптимални решения за преодоляване на проблемите. Много важна е ролята на преките ръководители – ръководители на секции и отдели, и обсъждането на всеки конкретен казус в Научния съвет на ИБЕИ.

1.3. Квалификационна и възрастова структура

Понастоящем в ИБЕИ работят 232 души, от които 52 хабилитирани изследователи, 55 главни асистенти, 64 специалисти с висше образование (вкл. асистенти), организирани в изследователски групи (ИГ) и секции на 4 отдела.

В периода 2014-2017 г. бяха проведени редица конкурси за доценти, професори и главни асистенти, което е свързано с професионалното израстване на учените и отразява индивидуалните постижения на всеки един от тях. Според възрастовите групи (съгласно възприетото разделяне в годишните отчети) броят на професорите и доцентите е най-голям в групата над 56 г., а броят на главните асистенти е най-голям в групата 36-40 г. Тези данни показват от една страна добър научен потенциал и перспектива за развитието на института, но от друга, забелязва се тенденция за забавяне на хабилитирането.

През последните няколко години настъпиха известни промени в структурните звена на ИБЕИ (ИГ и секции), поради пенсиониране на служители, напускане на служители или назначаване на нови служители. В резултат на това останаха изследователски групи и дори секции със сравнително малък на брой състав. Някои ИГ са от по 2 души или дори 1 служител, което на фона на други ИГ с по 12-15 служители показва дисбаланс, който трябва да се анализира, тъй като квалификационната структура (отчитаща не само заеманата длъжност, но и компетентността в различни научни сфери) на ИГ е важен показател за тематичното разнообразие в секциите, отделите и ИБЕИ като цяло.

През периода 2014-2017 г. в ИБЕИ са се обучавали средно по 34 докторанти годишно. Във всички сесии за докторантури ИБЕИ прави заявки и приема нови докторанти, повечето от които кандидатстват за редовна докторантура. Това е най-прекият и добър път за обучение на млади специалисти и бързото им включване в изследователската програма на ИБЕИ. Характерът на научните изследвания в ИБЕИ предполага активна теренна и лабораторна работа поне в рамките на две последователни години, затова и програмата на докторантите е изключително натоварена. В повечето случаи защитите са в срок или с кратки удължения, главно за оформяне на книжното тяло. Успехът на докторантурата не само като спазване на срок за защита, но и като форма и научно съдържание зависят от опита и концепцията на научния ръководител за конкретната разработка, и от активността на докторанта.

Заключение. Политиката на осигуряване на възможности за кариерно израстване в ИБЕИ е предпоставка за поддържане на квалификационна структура, която да осигури успешна научноизследователска работа.

Положителна тенденция е вниманието към младите изследователи, за които се осигурява възможност за пълноценно участие в екипите на проекти с външно за ИБЕИ финансиране, както и подкрепата чрез научно ръководство в проектите с финансиране от БАН и ФНИ. Участието на млади колеги в проекти с външно финансиране е и възможност да се осигури допълнително заплащане за вложен труд, тъй като въпреки увеличението на заплатите на служителите с около 18-20 % в сравнение с нивото отпреди 4-5 години, доходите остават ниски на фона на средните за София и страната. Вниманието и обсъждане изисква въпросът за изследователските групи и секции, които в момента са близо до критичния минимум като брой изследователи, но чиято тематика трябва да се запази и развие. Стилът на работа с докторантите, който за ИБЕИ е свързан с избор на актуални и значими научни теми, добра организация на работата, годишно представяне на напредъка по докторантурата пред Колегиумите на отделите и пред Научния съвет на ИБЕИ, показва положителни резултати. Коментирайки квалификационната структура трябва да се отбележи, че кариерното израстване понякога се свързва единствено с придобиване на съответната научна степен и заемане на нова научна длъжност, без това да води до поемане на отговорност по нов начин – активно участие в ръководството на проекти, търсене на възможности за разширяване на спектъра от изследвания, екипна работа и инициативност. В тези случаи критичното отношение от страна на ръководителите на различни нива е много важно, за да бъде осигурено изграждането на добри изследователски екипи.

1.4. Административна структура и управление

Административната структура на ИБЕИ, включваща 4 отдела, 14 секции и 27 изследователски групи със съответни ръководители, дава възможност за вертикални и хоризонтални връзки между звената и съгласуваност при разработване на идеи за разгръщане на научната тематика. През последните години работата по изпълнение на големи като актуалност и значение проекти с европейско финансиране доведе до създаване на широки колективи от различни секции и отдели, и доказва ефективността на обединения научен капацитет за постигане на добри научни и научно-приложни резултати.

Много важно е и мястото на **научните Колегиуми** при обсъждането и планирането на научната дейност. Работещите към четирите отдела Колегиуми имат за цел да обединят учени със сходна тематика. Затова те са и първата инстанция, в която се разглеждат проектни предложения, отчитат се реализирани дейности по проекти, приемат се теми за докторантури, отчита се работата на докторанти от дадения отдел и впоследствие решенията се

вносят в Научния съвет. В този смисъл основното ядро за генериране на идеи, свързани пряко с тематиката на даден отдел, остава Колегиумът.

Научният съвет (НС) е единият от ръководните органи на ИБЕИ (съгласно Устава на БАН). На заседанията членовете на съвета обсъждат тематиката на проектите, докторантурите, взимат решения за обявяване на конкурси, приемат отчети, утвърждават журита. Недостатъчно време обаче се отделя на въпроси, свързани с развитието на отделните структурни звена на ИБЕИ – като кадрови състав и тематика, стратегически теми като подготовка на ИБЕИ за участие в големи проекти и избора на партньори при изпълнение на тези проекти. Съществуват традиции в това отношение, но може и още да се направи за утвърждаване на сътрудничеството с други институти на БАН, ВУ, НПО, частни организации, особено предвид изискванията на програмите и проектите за колаборация, осигуряване на първоначално финансиране на работата и др. Сътрудничеството с висшите училища обикновено е свързано с подготовка на докторанти и участие на учени от ИБЕИ като хонорувани преподаватели и в по-малка степен тези институции са търсени като партньори за изпълнение на общи проектни задачи, така че в тази посока има какво още да се желае.

Ръководството на ИБЕИ работи за укрепване на връзките с държавни институции, с които има създадени добри партньорства и търси нови такива при решаването на въпроси, свързани с проучване и оценка на състоянието на биоразнообразието, опазване на защитени територии, екологични и др. оценки. Поради значителния брой нерешени на държавно ниво въпроси, относно управлението и поддържането на екологичната мрежа Натура 2000 в България, защитените територии, управлението на природните ресурси, експертният капацитет на ИБЕИ е търсен от държавните институции, но често не навреме или не винаги се взима предвид, което поставя ИБЕИ в трудната ситуация на компетентна институция без възможност за реално съдействие при решаване на въпроси в областта на опазване на биоразнообразието. Пътят на постоянен диалог и заявяване на категорична позиция с цел подпомагане на държавата и обществото е един от постоянните ангажименти на ръководството на института.

Ръководството на ИБЕИ подкрепя активно учените при създаване и поддържане на международни партньорства. Започналите срещи и кореспонденции на ниво учен, изследователска група или секция на даден етап имат нужда от формализиране под форма на споразумения за сътрудничество и тук е мястото на ръководството да окаже необходимото съдействие. Има институционална подкрепа на изследователите в работата им в широки международни работни групи за изпълнение на регионални проекти или обсъждане на стратегически документи.

Административното управление на ИБЕИ се осъществява чрез съвместна работа на Директора, Зам.-директорите и Научния секретар със завеждащите на службите „Деловодство“, „Човешки ресурси“, а също и със служителите в канцелариите на отделните сгради на ИБЕИ.

Съвещанията в рамките на **Директорския съвет**, в който влизат Зам.-директорите, Научният секретар, Ръководителите на отдели, Гл. счетоводител, Завеждащият „Човешки ресурси“, Председателят на Общото събрание на ИБЕИ и Помощник-директора по стопанските въпроси, са подходяща форма за обсъждане на административни и управленски въпроси чрез консултации и споделяне на различни мнения, в резултат на което се стига до формулиране на решения.

Общата администрация включва трима служители в три от сградите на ИБЕИ, които подпомагат работата на Зам.-директорите и отговарят за входяща и изходяща кореспонденция, както и Помощник –директор по стопански въпроси, Завеждащ „Човешки ресурси“, юрист. През годините от създаването на ИБЕИ администрацията успя да изгради работеща система на комуникация, но има необходимост от още по-добра екипна работа, чиято липса се усеща в моменти на голямо натоварване.

Заклучение. Съществуващата административна структура осигурява добра организация на научния процес, но е необходима по-добра ежедневна координация между ръководителите на структурните звена при решаване на административни въпроси. Наблюденията показват, че служителите не винаги са наясно от кого точно ще получат съдействие – от Ръководителя на секцията, Ръководителя на отдела, Зам.-директора или Директора. Необходима е по-ефективна оперативна връзка и координация между ръководителите на структурните звена и съответните служители в секции и отдели, за да не се превръща административната работа във фактор, спъващ основната научна дейност. Особено важно е в заседанията на Научния съвет да се отделя специално време за обсъждане на теми от принципно и стратегическо значение за ИБЕИ – както по отношение на изграждане на квалификационната структура на института, така и по отношение на участие в големи проекти, разписване на становища по актуални за обществото проблеми и не на последно място, търсене на нови акценти в работата, на нови подходи, нови направления, отговарящи на съвременните изисквания към научната общност. Ръководството на ИБЕИ в лицето на Директор, Зам.-директори и Научен секретар е изградило добра координация в работата. Съществува тематично разпределение на ангажиментите между зам.-директорите.

1.5. Финансово управление

Финансовото управление на ИБЕИ се подчинява на съществуващите нормативни документи в България и на спецификата на БАН като бюджетна институция.

Приходите на ИБЕИ се формират чрез няколко основни източника на средства:

- Бюджетна субсидия, включваща средства за заплати, осигуровки, стипендии, режимни, работно облекло, предпазна храна, профилактични прегледи;
- Отчисления от проекти, в които ИБЕИ е базова организация;
- Приходи от наеми;
- Приходи от печатни издания;
- Приходи от участие в консорциуми при изпълнение на научни и научно-приложни проекти;
- Приходи от дарения.

Основните приходи са тези от бюджетната субсидия. Генерираните икономии от тази субсидия помагат за покриване на разходите за изплащане на режимни, за ремонтни дейности, за поддръжка на счетоводен софтуер, офис консумативи и др.

Големият числен състав на ИБЕИ и високата проектна натовареност определят необходимостта и от сравнително голям състав във финансовия сектор – звеното се обслужва от 6 счетоводители (вкл. Гл. счетоводител, Зам.-главен счетоводител, счетоводители, касиер) и финансов контролор. Основното натоварване в сектора идва от обработката на значителен обем от документи, свързани с изпълнението и отчитането на научни и научно-приложни проекти, но не малка е и текущата работа по осчетоводяване на други документи.

През 2014-2015 г. в този екип имаше тежест на Главни счетоводители, което определено създаде условия за нестабилност, но впоследствие настъпи стабилизация, в екипа понастоящем има и двама нови служители, които с отговорност поеха ангажиментите си.

В периода 2014-2017 г. ИБЕИ изплати взетия от БАН заем за покриване на разходи към проекти на стойност 358 000 лв.

От съществено значение за успешната работа във финансовия сектор е координацията и екипната работа с останалите служители от администрацията, както и с ръководителите на проекти. Финансовото управление на проектите се осъществява при съвместна работа на съответния отговорник в проекта и финансовия екип на ИБЕИ и това предопределя изключително важното значение на координацията между служителите.

През последните няколко години бюджетната субсидия на ИБЕИ се увеличава, благодарение на високата научна активност на научния състав, отразяващо се на средствата от т.нар. Компонента 2 на бюджетната субсидия. Друг важен приход се формира от отчисленията при изпълнение на проекти с външно финансиране. Същевременно обаче, разходите за режийни, ремонти на сградите и особено разходи за първоначални дейности по сключени проекти, представляват съществена част от баланса на бюджета. Не може да се достигне онова ниво на финансов комфорт, който би позволил финансова подкрепа, напр. за участие на учени в международни научни събития, издателска дейност, обновяване на материалната база. Към момента за всичко това се разчита основно на средства от проекти с външно финансиране.

Заклучение. Финансовият сектор на ИБЕИ в периода 2014-2018 г. показва положително развитие и стабилизация, както по отношение на експертен състав, така и по отношение на баланс между приходи и разходи. Необходимо е координацията между служителите от сектора помежду им и с останалата администрация, както и пряката работа с ръководството на ИБЕИ и ръководителите на проекти да се подобри още в посока на повишена отговорност и инициативност. Прецизното водене на отчетност и рационално разходване на средства, заедно с активното търсене на възможности за външно финансирани проекти с приходи за ИБЕИ, е необходимо и задължително условие за поддържане на стабилно финансово състояние на института. Основните усилия трябва да са насочени към сключване на договори с външни възложители, в които ИБЕИ е партньор, за да се осигурят съответните приходи и в по-малка степен да се поощрява индивидуално участие на учени в такива проекти.

1.6. Сграден фонд, експериментални станции, специализирани лаборатории, библиотеки

ИБЕИ използва 4 сгради с работни кабинети, лаборатории и стаи за научни колекции. Двете сгради на ул. „Акад. Г. Бончев“ и сградата на бул. „Цар Освободител“ се използват съвместно с други звена на БАН, а сградата на ул. „Майор Юрий Гагарин“ се стопанисва изцяло от ИБЕИ. Средствата за по-големи ремонти се поемат съвместно с БАН-Администрация, а за останалите средствата са от бюджета на ИБЕИ, като в случаите на съвместно ползване с други институти, разходите се разделят на база съществуващите разделителни протоколи. В значителна степен работните помещения се нуждаят от освежителен ремонт, подмяна на настилки, ново офис оборудване, за да се осигурят по-добри условия за работа. Липсата на финансови средства налага през годините тези ремонти да се извършват

частично в сградите - в работните помещения със сравнително най-лоши условия.

ИБЕИ поддържа експериментални станции със съответни отговорници в различни части на страната – Екологична станция „Сребърна“, Лаборатория по морска екология „Созопол“, Планинска станция „Беглика“ в Западни Родопи, Биологична експериментална станция „Калимок“ в Северна България, Планинска станция „Плана“, Планинска станция „Парангалица“ в Рила, Станция „Атанасовско езеро“ край Бургас. На практика обаче не се използват станциите в Беглика (Западни Родопи), Парангалица и Плана, поради лошо състояние на сградите и отсъствие на проекти и дейности, свързани с тези части от страната, които да предполагат използване на тези бази. През последните 10 години база „Беглика“ не се използваше и поради възникнали претенции от трето лице за собственост на сградата. След успешно завършили съдебни дела, водени от Правния отдел на БАН-Администрация, ИБЕИ може да влезе във владение. Продължават обаче преговорите за достъпа до сградата, тъй като земята не е собственост на БАН и следва да бъде учредено право на преминаване. Необходимо е станциите да разгърнат потенциала си като регионални центрове за проучване и обучение. Привличането на средства от проекти, свързани с дейности в районите на станциите, ще подпомогне и тяхното материално укрепване. Те могат да се превърнат в центрове на обучение на експерти от местните общини, РИОСВ и др. държавни и общински структури, и този потенциал да се използва от ИБЕИ, особено във връзка с регионални научни и научно-приложни изследвания.

Значителна част от научните експерименти се провеждат в специализираните лаборатории, изградени със средства основно от международни проекти. ИБЕИ разполага с аналитична, генетична, кариологична, фитохимична, биотехнологична, паразитологична, палинологична лаборатория, лаборатории по светлинна микроскопия, лаборатория за молекулярни изследвания, за екологична микробиология, ГИС-център. През 2017 г. заработи и нова лаборатория за хроматографски анализи, със съвременно оборудване, осигурен оператор с необходимата квалификация и утвърден регламент за работа. Тази добра материална база дава възможност за широк спектър от експериментална работа, но за поддържането ѝ е необходимо да се осигуряват финансови средства чрез проекти. Също чрез проекти може да се осигурява и заплащане на специалисти за работа с конкретна апаратура, особено в случаите, когато спецификата на апаратурата не предполага ежедневно използване.

Библиотеки има в три от сградите на ИБЕИ. Това са създадените в миналото библиотеки към бившите институти по зоология и ботаника, и Централната лаборатория по обща екология, които съхраняват ценен

библиотечен фонд, обогатяващ се ежегодно главно чрез системата за книгообмен, но също и чрез дарения и закупуване. В библиотеката на бул. „Цар Освободител“ с намират оригинални рисунки от миналия век на птици и други животни, използвани за илюстрации на научни издания – ценно наследство, което обаче не се съхранява добре. Предвижда се тази сбирка да се извади в отделни шкафове, за да се предотврати овлажняване и увреждане.

ИБЕИ отдава под наем помещение, намиращо се в една от сградите на института. Въпреки сключеният договор с ясни клаузи, много често изплащането на наема се бави с месеци. За да се избегнат случаите на натрупани задължения, отговорните за контактите с наемателя от страна на счетоводството и администрацията на ИБЕИ трябва да проявяват настойчивост и последователност за съблюдаване на договореното между страните и в случаи на повтарящи се нарушения на договора, той да бъде своевременно прекратяван.

Заклучение. Сградният фонд на ИБЕИ се използва оптимално и осигурява добри условия за научноизследователска работа. Използват се всички възможности, предоставяни от програми и проекти за подобряване на техническото оборудване. Един пример за това е участието на ИБЕИ като партньор в проект на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ със заглавие „Център за компетентност за интелигентни решения в креативните и рекреативните индустрии“. Необходимите обаче средства за ремонтни дейности, подмяна на остарялото офис оборудване и създаване на съвременни условия за работа, могат да се осигурят единствено от икономии на бюджетни средства и отчисления от проекти за базовата организация.

1.7. Обобщение на анализа

В представената по-долу Таблица 1 в обобщен вид са посочени основните предимства, недостатъци, възможности пред ИБЕИ и ограничаващи фактори по отношение на осъществяване на научноизследователската работа, развитието на кадровия състав, административното и финансово управление, поддържането на инфраструктурата и сградния фонд на ИБЕИ.

Таблица 1. Обобщен анализ по Част 1.

Силни страни	Слаби страни	Възможности	Заплахи
Научна и публикационна дейност			
Научна дейност, отговаряща като тематична насоченост на съвременните национални и международни приоритети в науката	Недостатъчен капацитет за покриване на нови тематики	Насочена подготовка на екипи от учени за работа в перспективни направления, отговарящи на националните и международните приоритети в науката	Вероятност за ненавременно осигуряване на кадри и адекватна подготовка
Провеждане на фундаментални и приложни изследвания	Превес понякога на приложните изследвания	Баланс на двата основни типа изследвания, основан на тенденциите в развитието на науката и необходимостта от конкретна научна подкрепа за	Недофинансиране на фундаменталните научни изследвания

Силни страни	Слаби страни	Възможности	Заплахи
		приложни дейности	
Активна публикационна дейност	Публикуване в сборници и нереферирани списания	Приоритетно публикуване в международни индексирани и реферирани издания, публикуване на монографски разработки, методични разработки	Недостиг на финансови средства за публикационна дейност
Партньорство на национално и международно ниво	Недостатъчна активност в търсенето на нови партньорства	Използване на високата квалификация на учените и съществуващите партньорства за разширяване на дейностите и съвместна международна дейност. Активно	Ограничени възможности за финансиране на проекти и координационни срещи и невъзможност за използване на капацитета на учените

Силни страни	Слаби страни	Възможности	Заплахи
		търсене на възможности за утвърждаване на партньорства с национални институции, вкл. частни	
Експертна дейност в полза на държавата и обществото	Недостатъчно добра координация на ниво институт при подготовка на становища и доклади	Активно използване на експертната квалификация и съгласувана работа при разработване на документи	Държавната администрация недооценява значението на науката като основа за решаване на управленски въпроси
Представяне на работата на ИБЕИ пред широката общественост, организиране на медийни изяви	Недооценяване на дейностите за популяризиране на науката от час от служителите на ИБЕИ	Представяне на резултатите от научната дейност пред различни аудитории и по подходящ начин за привличане на обществен интерес	Недостатъчен медиен интерес, наличие на резерви в обществото по отношение ползата от науката

Силни страни	Слаби страни	Възможности	Заплахи
Кадри			
Квалифициран научен състав	Недостатъчно кадрово обезпечаване на някои основни научни направления	Целеви подбор и обучение на кадри за възстановяване на капацитета в някои тематични направления. Финансово стимулиране чрез по-ефективно използване на резултатите от атестирането. Повишаване на изискванията за квалификация, научна активност и отговорност на служителите и по-критично отношение към доказалите ниска активност служители	Ниско заплащане на труда и свързаните с това трудности при задържане на млади учени на работа. Липса на достатъчно активност при част от учените за усъвършенстване и придобиване на умения в нови направления

Силни страни		Слаби страни	Възможности	Заплахи
Високи критерии за научно израстване		Забавено кариерно израстване и усъвършенстване в някои от структурните звена на ИБЕИ	Екипна работа в проекти и насърчаване на младите изследователи в обучението им	Недостатъчно възможности за допълнително квалифициране чрез участия в обучения извън България
Възможност за подготовка на докторанти в различни специалности		Тенденция за намаляване на докторантите в някои направления	Активизиране на връзките с ВУ чрез провеждане на информационни дни за представяне на научните направления в ИБЕИ	Намален брой магистри във ВУ, които да продължат образованието си чрез докторантури
Финанси				
Увеличаваща се през годините бюджетна субсидия		Недостатъчно финансови средства за покриване на текущи разходи за ремонтни дейности, обновяване на материалната база, начално	Рационално използване на бюджетната субсидия и строг контрол на разходите. Постигане на високи	Недофинансиране на науката в България от публични средства.

Силни страни	Слаби страни	Възможности	Заплахи
	финансиране на проекти	наукометрични показатели и съответно повишаване на средствата от Компонента 2 на субсидията	
Висока проектна натовареност	Неравномерно натоварване на учените в изпълнение на проектите. Висока активност на едни за сметка на слаба ангажираност на други	Пълноценно използване на научния капацитет за привличане на средства от проекти. Работа в екип и обучение на млади изследователи за поемане ръководството на проекти	Ограничения за участие на институтите на БАН като преки бенефициенти в европейски програми и проекти
Административна структура			
Административната структура осигурява субординация на дейностите –	Небалансиран състав в някои от административните структури – секции и	Оптимизиране на административната структура, предвид приоритетите на	Нежелание за промени, тъй като осъществяването им изисква отделено

Силни страни		Слаби страни	Възможности	Заплахи
научни и административни	изследователски групи по отношение на численост и научна тематика	ИБЕИ през следващите години по отношение на научна тематика и развитие на кадровия състав	време за анализ и предприемане на мерки за промяна	
Инфраструктура, сграден фонд, експериментални бази				
Техническа обезпеченост на изследванията	Наличие на остаряло техническо оборудване	Осъвременяване на оборудването чрез средства от проекти	Недостатъчно подходящи инфраструктурни проекти или проекти, в които разходите за оборудване са допустими	
Служителите на ИБЕИ са разположени в 4 сгради, като са осигурени работни кабинети и специализирани помещения – лаборатории, зали	Повечето помещения се нуждаят от саниране. За някои научни колекции има недостиг на място за съхранение. Сградите се нуждаят от основни ремонти	Осигуряване на средства за ремонти чрез отчисления от проекти и икономии от бюджетната субсидия. Съвместна работа с институтите, с	Недостиг на средства в бюджетната субсидия, недостиг на средства от отчисления от проекти	

Силни страни		Слаби страни	Възможности	Заплахи
за научни колекции, библиотеки			които ИБЕИ споделя общи сгради за координация при планиране на ремонтите	
Наличие на няколко експериментални базиса, в които се осъществява изследователска работа	Част от базите реално не се използват		Активна работа за участие в конкурси и изпълнение на проекти, базирани в експерименталните базиса. Съвместна работа с местни общности и организации (държавни и НПО)	Значителни разходи за поддържане на базите. Невъзможност постоянно да се осигуряват проекти, чиято тематика да позволява използване на базите

2. ЧАСТ 2. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИБЕИ ЗА ПЕРИОДА 2019-2022

2.1. Основна цел

Основна цел в предстоящия период на управление е ИБЕИ да продължи да бъде и да се доразвива като основен национален научен център, в който се извършват фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на биоразнообразието, екосистемите и екосистемните услуги, оценката на природните ресурси, обучението на млади специалисти.

Постигнатите резултати досега и продължаващите фундаментални проучвания дават реална възможност и през следващите години ИБЕИ да бъде на международната научна сцена чрез значими публикации и успешно изпълнени проекти. Традиционното международно сътрудничество, научните мрежи и съвместните проекти са пътят към обединение на усилията за усъвършенстване в нови научни направления и прилагане на нови подходи в изследователската работа.

Разполагайки с квалифицирани учени в областта на зоологията, ботаниката, микологията, екологията, хидробиологията, паразитологията, институтът е и основното звено, което реално може да оказва експертна подкрепа на различни държавни, общински, частни, неправителствени институции и организации при решаване на въпроси от национално значение, свързани с опазване на биоразнообразието, устойчиво използване на природните ресурси, оценката на екосистемните услуги, мониторинга на биоразнообразието, биомониторинга на околната среда, които са в пряка връзка с пости от България ангажименти към ЕС и международната общност чрез подписани споразумения, конвенции, протоколи.

2.2. Структура на ИБЕИ

Съществуващата структура на ИБЕИ осигурява добра координация между служителите при изпълнение на ежедневната изследователска дейност, като структурните звена обединяват специалисти със сходен научен профил. Необходима е обаче една оценка на възможностите за оптимизиране (сливане на ИГ, обособяване на нови), предвид посочените в Част 1 диспропорции по отношение на броя на служителите към момента, тяхната квалификация и тематична насоченост на работата, особено във връзка с нови приоритети и програми. Поддържането на работеща научно-административна структура е отговорност на нейния ръководител, а периодичният преглед на работата на отделните структурни звена от страна на НС (извън формата на годишните отчети), е гаранция съществуващите структури да работят ефективно.

2.3. Човешки ресурси, подготовка на специалисти, кариерно израстване

Една от специфичните цели на *Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030* (по-долу записано като *Националната стратегия*) е „Осигуряване на висока квалификация и ефективно кариерно развитие на учените, основано на високо ниво на научните изследвания“. Може да се каже, че това е постоянна и неоспорима цел, тъй като без наличие на квалифицирани конкурентноспособни изследователи не може да се очаква успешна научна дейност. Една от основните цели на ръководството на ИБЕИ винаги е била и ще бъде осигуряване на възможност за кариерно израстване, а високите изискванията към учените, намиращи отражение в критериите в атестационните карти и критериите за заемане на академични длъжности, осигуряват добре подготвени специалисти. Налице е и стремеж за подпомагане експертното развитие на младите колеги и докторантите. Повече усилия трябва да се насочат към тях, за да бъдат те бързо интегрирани в изследователските групи и обучени за поемане на отговорност и активно участие в работата на ИБЕИ.

Важен стимул за поддържане на високо научно ниво на изследователите е диференцираното заплащане, обвързано с постигнатите научни резултати в предходен период (след периодична атестация). Въпреки, че финансовите възможности за насърчаване са ограничени от бюджетната субсидия, материално стимулиране на база научни резултати ще продължи да се прилага и занапред. Необходимо е обаче критично отношение към служителите, които последователно през годините показват застой по отношение участие в проекти и публикуване, като това критично отношение намери подходящ административен израз.

Традиционната връзка с ВУ и най-вече със СУ „Св.К. Охридски“ е чрез участие на учени от ИБЕИ в процеса на обучение на студенти. През последните години, особено за някои специалности, броят на магистрите намалява, а това са потенциалните докторанти на института. ИБЕИ има капацитет за работа със студенти не само под формата на извеждане на аудиторни занятия. Добър пример е обучението и използването на помощта на студенти чрез програмата за студентските практики. Тази програма доведе впоследствие до назначаване на млади хора в ИБЕИ и до подчертан интерес към научната работа в института. Необходимо е да се търсят пътища към студентите и чрез представяне на работата на ИБЕИ под формата на „Отворени врати“, семинари във ВУ, представяне на текущи проекти. Тези форми на комуникация биха улеснили и прехода от академичното обучение към „науката в действие“, подпомагайки бъдещите изследователи в избора им за професионална насоченост.

Ръководството на ИБЕИ и ръководителите на отдели трябва да работят в пряко сътрудничество помежду си за поддържане и подобряване на квалификационната структура на ИБЕИ, за осигуряване на приемственост между изследователите на различна възраст и усъвършенстване на екипната работа.

Въпреки че администрацията и финансовият отдел на ИБЕИ показват напредък в екипната работа, необходимо е да се положат още усилия посока по-точно разпределяне на отговорностите на всеки един от служителите в сектора. Очаква се повишена отговорност и професионализъм в ежедневната работа, колегиалност и сътрудничество. Основната отговорност за елиминиране на пропуските и недостатъците носят Директора и Гл. счетоводител, от които зависи активния контрол върху работата и управленски решения за отстраняване на констатираните пропуски. Именно в тази посока ще съсредоточим усилията си през предстоящия период.

2.4. Научна и научно-приложна дейност

Научните изследвания на ИБЕИ се финансират основно чрез външни за БАН източници и такава ще бъде тенденцията и за следващите години. През следващите години научният потенциал на ИБЕИ трябва да се насочи към всички възможности за финансиране на научните изследвания, които предлагат европейските програми, ФНИ, министерства и ведомства, като се търси баланс между фундаменталните и научно-приложните проекти, за да не се стигне до загуба на тематика или изоставане в определени области, каквито са таксономичните и еволюционните изследвания. Ще се работи активно за търсене на различни източници на финансови средства, в това число и създаването на различни партньорства.

В *Националната стратегия* е отбелязано, че „основна подкрепа ще получат насочените фундаментални изследвания, които могат да допринесат за развитието както на приложно-насочени научни изследвания, така и на чисти фундаментални изследвания“. Приоритетните направления, за които ИБЕИ има експертен капацитет и може да бъде важен фактор за постигане на конкретни резултати са:

1. Подобряване на качеството на живот – храни, здраве, биоразнообразие, опазване на околната среда, градска среда и транспорт и др.;
2. Енергия и енергийна ефективност; ефективно оползотворяване на природни ресурси. Използването на съществуващия опит от множество успешно изпълнени проекти, създадените партньорства, съвместната работа в рамките на научните мрежи, са сериозна основа за по-нататъшна успешна научноизследователска работа, на която трябва да се стъпи. Много важна е ролята на водещите учени в ИБЕИ, които могат да използват настоящия

опит за търсене на нови тематични направления и целево обучение на млади изследователи за работа в тези нови направления.

ИБЕИ има капацитет да организира национални и международни научни конференции и конгреси, които без съмнение ще имат принос за утвърждаване на сътрудничеството на национално и международно ниво. През последните години подобни срещи са резултат от изпълнение на заложените дейности в конкретни проекти, а не като инициативи с важно значение за научното сътрудничество изобщо. Организирането на научни конференции и конгреси в България е добра възможност за обмен на опит и знания, както и за създаване на нови партньорства и укрепване на съществуващото сътрудничество.

Съществуващата практика за създаване на временни научни колективи за изпълнение на конкретни проекти показва добри резултати. Недостатъчна обаче е координацията между отделите на ИБЕИ, когато става въпрос за подготовка на проектни предложения към европейските програми, особено в случаите, когато тези програми ограничават участието на дадена институция до 1 или най-много 2 проектни предложения. Едно стратегическо планиране и обсъждане на приоритетите на ИБЕИ за даден период в Научния съвет би допринесло за по-ефективно и успешно участие в научноизследователските програми. Това пък от своя страна ще помогне за повишаване на експертния капацитет на учените и за привличане на финансови средства за ИБЕИ. Необходимо е да насочим усилията си за подобряване на взаимовръзките между отделните звена на ИБЕИ, като в заседанията на Научния съвет се включват въпроси за обсъждане на съвместна научна работа в приоритетни направления на науката.

Поддържането на висока публикационна активност е важно условие резултатите от научната работа да станат достояние на научната общност и на обществото като цяло. Тъй като един от основите показатели при оценяване на научната активност е публикуването в реномирани международни издания, необходима е повишена възискателност към цялостната научна работа и начина, по който се представят резултатите от нея. Това ще осигури и подобри възможности за приемане на ръкописите в реферираните и индексирани научни писания. Необходимо е да се поддържат двете издания на ИБЕИ *Acta Zoologica Bulgarica* и *Phytologia Balcanica*, в които публикуват български и чуждестранни учени, и които са информационна среда за отразяване на постижения с национално и международно значение. Много важно е да се работи в посока *Phytologia Balcanica* да бъде реферирано в Scopus и да се изпълняват условията за получаване на импакт фактор. През предстоящия период усилията ще се насочат към търсене на допълнителни финансови средства за издаването на посочените списания, както и

търсенето на средства за отпечатването на допълнителни научни материали, сборници, атласи, карти и др.

2.5. Оперативна и експертна дейност

Прилагането на научен подход при решаване на проблеми, свързани с оценка на състоянието на природната среда, идентифициране на заплахите и предложения за адекватни мерки за ограничаване и отстраняване на вредните въздействия върху биоразнообразието ще бъде и през следващите години съществена част от научно-приложната тематика на ИБЕИ. Ще се поддържат и доразвиват създадените партньорства с държавни институции – министерства и структурите им в страната, публични национални и местни структури, НПО. Инвентаризацията на биоразнообразието в защитените територии, мониторингът, разработването на планове за управление на видове и защитени територии и защитени зони от мрежата Натура 2000, картиране на популациите на консервационно значими видове и местообитания, разработки в областта на екосистемните услуги могат бъдат част от многообразието от дейности на учените в ИБЕИ, имащи пряка връзка с държавните и обществените интереси в областта на селското стопанство, туризма, развитието на селските региони, повишаване на културата и познанията на широката общественост в областта на екологията и опазването на българската природа. В тези случаи обаче, много важно е дали държавата ще припознае ИБЕИ като онази научна организация, която може да предостави необходимите обективни научни данни, на които да стъпи управлението. През последните 2-3 години сме свидетели на провалени проекти и изоставащи дейности от европейско значение, именно защото държавните институции не намират нормативно решение за възлагане на проекти на научните институции и търсене на реално навременно съдействие от тях. Към Стратегическа цел 7 от *Националната стратегия (Посохраняване на приложните научни изследвания и фокусирането им върху приоритетните области на ПСИС)*, Дейност 7.1. *Подобряване на нормативната база за провеждане на приложни научни изследвания* е заложена мярка „Разработване на ред за финансиране от държавата на дейности, произтичащи от държавни и международни нормативни актове за разработване и развитие на системи за наблюдение на околната среда, природните ресурси, промените в климата, поддържане на системи за ранни предупреждения и др., които се осъществяват от научни организации. Финансирането на тези дейности трябва да бъде отделено от финансирането за научноизследователска и развойна дейност“. Ако тази мярка бъде осъществена, тя ще е основа за регулиране на съвместната работа между държавни и научни институции.

Ръководството на ИБЕИ ще търси възможности за утвърждаване на мястото на ИБЕИ като основна експертна институция в областта на

биоразнообразието (във всичките му аспекти) и опазването на природата чрез съвместна работа с ръководството на БАН и преки контакти със заинтересовани страни и потенциални партньори.

2.6. Бюджет на ИБЕИ

Като бюджетна институция ИБЕИ ще запази основните източници на приходи и през следващите години – бюджетна субсидия и собствени приходи от отчисления от проекти. Утвърждаването на политика на участие на ИБЕИ като базова организация и водещ партньор в проектите с външно финансиране е от изключително важно значение за осигуряване на приходи както за непосредствена научна дейност, така и за подобряване на инфраструктурата. Трябва да се използват всички възможности, които условията на програмите предоставят, за да се заявяват преки и непреки разходи, необходими за нормалното функциониране на института. Тук отново много важна е съвместната работа на водещия учен, подготвящ проектното предложение, с финансовия сектор на ИБЕИ, с Директора и Зам.-директорите, за да се постигне оптимално планиране на бюджета на даден проект.

Както беше посочено по-горе, част от бюджета на ИБЕИ се формира от Компонента 2, т.е. от постиженията през изминалата година що се отнася до привлечени средства от изпълнение на проекти, брой публикации, цитирания. Това определя и необходимостта от висока активност на всички учени. Въпреки често срещаните проблеми с наемателите и некоректното отношение от тяхна страна (по отношение заплащането на наема и консумативните разходи за наетия имот), ще се полагат усилия и в посока отдаването под наем на помещения, като допълнителен източник на приходи за института.

Не по-малко внимание трябва да се отделя на разходната част от бюджета. Значителни са разходите за ремонтни дейности и за поддържане на инфраструктурата и материалната база, но тези разходи трябва да се категоризират по приоритет с по-голяма прецизност. Отговорни за това са Директорът и Гл. счетоводител.

2.7. Обобщение

В предстоящия период на управление ИБЕИ ще продължи да бъде и ще се доразвива като основен национален научен център, в който се извършват фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на биоразнообразието, екосистемите и екосистемните услуги, оценката на природните ресурси и обучението на млади специалисти. Ръководството на ИБЕИ и ръководителите на отдели ще работят в пряко сътрудничество помежду си за поддържане и подобряване на квалификационната структура

на ИБЕИ, за осигуряване на приемственост между изследователите на различна възраст и усъвършенстване на екипната работа. Важно е да се осъществява целеви подбор и обучение на кадри за възстановяване на кадровия капацитет в някои тематични направления, както и подготовка на специалисти за работа със съвременни нови методи. Научноизследователската дейност ще бъде тясно свързана с актуалните теми и приоритети на национално, европейско и световно ниво в областта на фундаменталната и приложната наука. Съществуващите добри партньорства на национално и международно ниво ще се използват като възможност за разширяване на участието на учените от ИБЕИ в международни екипи и научни мрежи, като се търсят възможности за усъвършенстване в нови области на познанието. Осигуряването на проекти с външно за БАН финансиране и активната публикационна дейност ще са сред водещите критерии за оценка на научната активност на учените от института. Ще се поддържат и доразвиват създадените партньорства с държавни институции – министерства и структурите им в страната, публични национални и местни структури, НПО. Ще се работи за обучение на млади специалисти по пътя на разработване на докторантури с акцент върху тематика, за която към момента в института няма достатъчно експерти, което ще доведе до поддържане на балансирана експертна структура. Ръководството на ИБЕИ ще работи и за осъществяване на залегналите дейности в Стратегията за публична комуникация, водено от разбирането, че научният принос трябва да бъде представян на достъпен език и да се създаде възможност за разпространение на познанието сред широката общественост. Успешното развитие на ИБЕИ и осигуряването на добри възможности за професионална реализация, могат да се осъществят само при наличие на екипна работа, колегиални отношения, отговорност и ангажираност на всеки в изпълнение на ежедневните дейности, затова и ръководството на ИБЕИ ще работи в посока на осигуряване на оптимална работна среда за всички служители.

В документа е използвана информация от годишни отчети на ИБЕИ-БАН, Национална стратегия за развитие на научните изследвания Република България 2017-2030, Стратегия за развитие на Българската академия на науките 2018-2030 г.

Септември 2018 г.

Доц. д-р Анна Ганева